

Solubidade

◊ PROBLEMAS

● Solubidade

1. Prepárase unha disolución saturada de hidróxido de bario en auga a 25 °C, alcanzándose un valor de pH = 11.
- Calcula a cantidade máxima en g de hidróxido de bario que se pode disolver en 2 dm³ de auga.
  - Determina o valor do produto de solubidade e discuta razoadamente como afectará á solubidade do hidróxido de bario a adición de BaCl₂, considerando que este sal está completamente dissociado.

(A.B.A.U. extr. 24)

Rta.: a) m = 0,171 g; b) $K_s = 5,00 \cdot 10^{-10}$.

2. A 25 °C disólvense un máximo de 0,07 g de ioduro de chumbo(II) en 100 mL de auga. Calcula:
- A concentración de ións chumbo (II) e ións ioduro nunha disolución acuosa saturada.
  - O produto de solubidade (K_{ps}) do ioduro de chumbo(II) a 25 °C.

(A.B.A.U. extr. 22)

Rta.: a) $[Pb^{2+}] = 0,00152 \text{ mol/dm}^3$; $[I^-] = 0,00304 \text{ mol/dm}^3$; b) $K_s = 1,40 \cdot 10^{-8}$.

3. a) Calcula a solubidade en auga pura, expresada en g/dm³, do sulfato de chumbo(II).

Datos: $K_{ps}(PbSO_4, 25 \text{ °C}) = 1,8 \cdot 10^{-8}$.

(A.B.A.U. extr. 18)

Rta.: a) $s' = 0,041 \text{ g/dm}^3$.

4. b) Para preparar 250 cm³ dunha disolución saturada de bromato de prata (AgBrO₃) empréganse 1,75 g do sal. Calcula o produto de solubidade do sal.

(A.B.A.U. extr. 17)

Rta.: b) $K_s = 8,81 \cdot 10^{-4}$.

5. b) Cal é o pH dunha disolución saturada de hidróxido de cinc se a súa K_s a 25 °C é $1,2 \cdot 10^{-17}$?

(A.B.A.U. ord. 17)

Rta.: b) pH = 8,5.

● Efecto do ión común

1. A solubidade do hidróxido de manganeso(II) en auga é de 1,96 mg/dm³. Calcula:

- O produto de solubidade desta substancia e o pH da disolución saturada.
- A solubidade do hidróxido de manganeso(II) nunha disolución de concentración 0,10 mol/dm³ de hidróxido de sodio, considerando que este sal está totalmente dissociado.

(A.B.A.U. extr. 23)

Rta.: a) $K_s = 4,28 \cdot 10^{-14}$; pH = 9,64; b) $s_2 = 4,28 \cdot 10^{-12} \text{ mol/dm}^3$.

2. A solubidade do BaF₂ en auga é de 1,30 g/dm³. Calcula:

- O produto de solubidade do sal.
- A solubidade do BaF₂ nunha disolución acuosa de concentración 1 mol/dm³ de BaCl₂, considerando que este sal está totalmente dissociado.

(A.B.A.U. ord. 22)

Rta.: a) $K_s = 1,63 \cdot 10^{-6}$; b) $s_2 = 6,38 \cdot 10^{-4} \text{ mol/dm}^3$.

3. O produto de solubidade, a 20 °C, do sulfato de bario é $8,7 \cdot 10^{-11}$. Calcula:

- Os gramos de sulfato de bario que se poden disolver en 0,25 dm³ de auga.
- Os gramos de sulfato de bario que se poden disolver en 0,25 dm³ dunha disolución de sulfato de sodio de concentración 1 mol/dm³, considerando que este sal está totalmente dissociado.

(A.B.A.U. ord. 21)

Rta.: a) $m(\text{BaSO}_4) = 5,4 \cdot 10^{-4}$ g en $0,25 \text{ dm}^3 \text{ H}_2\text{O}$; b) $m'(\text{BaSO}_4) = 5,1 \cdot 10^{-9}$ g en $0,25 \text{ dm}^3 \text{ D Na}_2\text{SO}_4$.

4. A 25°C a solubilidade en auga do bromuro de calcio é $2,0 \cdot 10^{-4} \text{ mol/dm}^3$.
- Calcula K_{ps} para o sal á devandita temperatura.
  - Calcula a solubilidade do CaBr_2 nunha disolución acuosa de concentración $0,10 \text{ mol/dm}^3$ de NaBr considerando que este sal está totalmente dissociado.

(A.B.A.U. extr. 20)

Rta.: a) $K_s = 3,2 \cdot 10^{-11}$; b) $s_2 = 3,2 \cdot 10^{-9} \text{ mol/dm}^3$.

5. a) Determina a solubilidade en auga do cloruro de prata a 25°C , expresada en g/dm^3 , se o seu K_{ps} é $1,7 \cdot 10^{-10}$ a devandita temperatura.
- b) Determina a solubilidade do cloruro de prata nunha disolución de concentración $0,5 \text{ mol/dm}^3$ de cloruro de calcio, considerando que este sal atópase totalmente dissociado.

(A.B.A.U. extr. 19)

Rta.: a) $s' = 1,9 \cdot 10^{-3} \text{ g/dm}^3$; b) $s_2' = 2,4 \cdot 10^{-8} \text{ g/dm}^3$.

6. A 25°C o produto de solubilidade do $\text{Ba}(\text{IO}_3)_2$ é $6,5 \cdot 10^{-10}$. Calcula:
- A solubilidade do sal e as concentracións molares dos ións iodato e bario.
  - A solubilidade do citado sal, en g/dm^3 , nunha disolución de concentración $0,1 \text{ mol/dm}^3$ de KIO_3 a 25°C considerando que este sal se atopa totalmente dissociado.

(A.B.A.U. ord. 19)

Rta.: a) $s = [\text{Ba}^{2+}] = 5,5 \cdot 10^{-4} \text{ mol/dm}^3$; $[\text{IO}_3^-] = 1,1 \cdot 10^{-3} \text{ mol/dm}^3$; b) $s' = 3,2 \cdot 10^{-5} \text{ g/dm}^3$.

◇ CUESTIÓNS

1. Dispóñese dunha disolución acuosa saturada de CaCO_3 en equilibrio co seu sólido. Indica como se verá modificada a súa solubilidade ao engadir Na_2CO_3 , considerando este sal totalmente dissociado. Razona a resposta indicando o equilibrio e a expresión da constante do produto de solubilidade (K_{ps})
- (A.B.A.U. extr. 21)
2. b) Razona como varía a solubilidade do FeCO_3 (sal pouco soluble) ao engadir Na_2CO_3 a unha disolución acuosa do devandito sal.
- (A.B.A.U. extr. 18)
3. b) Razona se é correcta a seguinte afirmación: a solubilidade do cloruro de prata (sal pouco soluble) é igual en auga pura que nunha disolución de cloruro de sodio.

(A.B.A.U. ord. 18)

◇ LABORATORIO

1. Mestúranse 40 cm^3 dunha disolución de concentración $0,1 \text{ mol/dm}^3$ de cloruro potásico con 30 cm^3 doutra disolución de concentración $0,1 \text{ mol/dm}^3$ de nitrato de chumbo(II), e obtéñense $0,48 \text{ g}$ dun precipitado de cloruro de chumbo(II) de cor branca.
- Escrebe a reacción completa que ten lugar e calcula a porcentaxe de rendemento da reacción.
  - Explica o procedemento que empregaría para separar o precipitado formado mediante unha filtración a baleiro, indicando o material a empregar e debuxando a montaxe a utilizar.

(A.B.A.U. extr. 24)

Rta.: a) Rendemento = 86 %

2. Mestúranse 20 cm^3 dunha disolución de cloruro de bario de concentración $1,0 \text{ mol/dm}^3$ con 50 cm^3 dunha disolución de sulfato de potasio de concentración $1,0 \text{ mol/dm}^3$, obténdose cloruro de potasio e un precipitado de sulfato de bario.
- Escrebe a reacción que ten lugar e calcula o rendemento da reacción se se obteñen $3,5 \text{ g}$ de sulfato de bario.

- b) Explica detalladamente como procederías no laboratorio para levar a cabo a separación do precipitado obtido empregando unha filtración a baleiro, indicando todo o material necesario.

(A.B.A.U. ord. 24)

Rta.: a) Rendemento = 75 %

3. Mesturamos nun vaso de precipitados 25 cm³ dunha disolución de CaCl₂ de concentración 0,02 mol/dm³ con 25 cm³ dunha disolución de Na₂CO₃ de concentración 0,03 mol/dm³, formándose un precipitado no fondo do vaso.

a) Escribe a reacción química que ten lugar, nomea e calcula a cantidade en gramos do precipitado obtido.

b) Describe o procedemento que levaría a cabo no laboratorio para separar o precipitado, debuxando a montaxe que empregarías e nomeando o material.

(A.B.A.U. extr. 23)

Rta.: a) $m = 0,050$ g CaCO₃.

4. Disólvense 3,0 g de SrCl₂ en 25 cm³ de auga e 4,0 g de Li₂CO₃ noutros 25 cm³ de auga. A continuación, mestúranse as dúas disolucións, levándose a cabo a formación dun precipitado do que se obteñen 1,55 g.

a) Escribe a reacción que ten lugar, identificando o precipitado, e calcula o rendemento da mesma.

b) Describe o procedemento que empregaría no laboratorio para separar o precipitado obtido, debuxando a montaxe e o material que precisa empregar.

(A.B.A.U. ord. 22)

Rta.: Rendemento do 56 %.

5. Mestúranse 20 cm³ dunha disolución acuosa de BaCl₂ de concentración 0,5 mol/dm³ con 80 cm³ dunha disolución acuosa de CaSO₄ de concentración 0,04 mol/dm³.

a) Escribe a reacción química que ten lugar, nomea os compostos e calcula a cantidade en gramos do precipitado obtido.

b) Nomea e debuxa o material e describe o procedemento que empregaría no laboratorio para separar o precipitado.

(A.B.A.U. extr. 21)

Rta.: a) $m = 0,75$ g BaSO₄.

6. No laboratorio mestúranse 20,0 cm³ dunha disolución de concentración 0,03 mol/dm³ de cloruro de bario e 15 cm³ dunha disolución de concentración 0,1 mol/dm³ de sulfato de cinc.

a) Escribe a reacción que ten lugar e calcula o rendemento se se obtiveron 0,10 g de sulfato de bario.

b) Describe o procedemento e indica o material que empregaría para separar o precipitado.

(A.B.A.U. ord. 20)

Rta.: Rendemento do 71 %.

7. No laboratorio mestúranse 30 cm³ dunha disolución de concentración 0,1 mol/dm³ de Pb(NO₃)₂ e 40 cm³ dunha disolución de concentración 0,1 mol/dm³ de KI, obténdose 0,86 gramos dun precipitado de PbI₂.

a) Escribe a reacción que ten lugar e calcula a porcentaxe de rendemento da mesma.

b) Indica o material e o procedemento que empregarías para separar o precipitado formado.

(A.B.A.U. ord. 19)

Rta.: Rendemento do 93 %.

8. Mestúranse 20 cm³ de disolución de Na₂CO₃ de concentración 0,15 mol/dm³ e 50 cm³ de disolución de CaCl₂ de concentración 0,10 mol/dm³, obténdose 0,27 g dun precipitado de CaCO₃.

a) Escribe a reacción que ten lugar e calcula a porcentaxe de rendemento da reacción.

b) Describe o procedemento que empregarías no laboratorio para separar o precipitado obtido, facendo un esquema da montaxe e o material que hai que empregar.

(A.B.A.U. extr. 18)

Rta.: Rendemento do 90 %.

9. Ao mesturar 25 cm³ dunha disolución de AgNO₃ de concentración 0,01 mol/dm³ con 10 cm³ dunha disolución de NaCl de concentración 0,04 mol/dm³ obtense un precipitado de cloruro de prata.
- Escribe a reacción que ten lugar e calcula a cantidade máxima de precipitado que se podería obter.
  - Describe o procedemento e nomea o material que utilizarías no laboratorio para separar o precipitado.

(A.B.A.U. ord. 18)

Rta.: $m = 0,036$ g AgCl.

10. Mestúranse 10 cm³ dunha disolución de BaCl₂ de concentración 0,01 mol/dm³ con 40 cm³ dunha disolución de sulfato de sodio de concentración 0,01 mol/dm³ obténdose cloruro de sodio e un precipitado de sulfato de bario.
- Escribe a reacción que ten lugar e indica a cantidade de precipitado que se obtén.
  - Indica o material e o procedemento que empregarías para separar o precipitado formado.

(A.B.A.U. extr. 17)

Rta.: $m = 0,023$ g BaSO₄.

Cuestións e problemas das [Probas de avaliación de Bacharelato para o acceso á Universidade](#) (A.B.A.U. e P.A.U.) en Galiza.

[Respostas](#) e composición de [Alfonso J. Barbadillo Marán](#).